

[Peter Nielsen.]

men det er vel hele systemet, der trænger til en grundig revision.

Vi lever jo nu under Hans Majestæt Kong Frederik IXs regime, men noget kunne tyde på, at der er et og andet, der ikke har ændret sig væsentligt siden Frederik VI's dage, og at den enkelte tjenestemand stadig er offer for, men ikke egentlig herre over, systemet.

Selvfølgelig er der sket megen modernisering og rationalisering i de sidste 6 kongers tid, men der er alligevel opgaver nok at gå i gang med, og vi kan ikke her i folketinget fralægge os ansvaret for, at disse opgavers løsning er forsinket. Det er ikke mit partis mening, at der nu skal fares frem med brask og bram. Vi er klar over, at det må tage tid at få en virkelig rationalisering gennemført, og at den må foretages med al skyldig hensyntagen.

Vi er tilhængere af demokrati på arbejdspladsen, selvfølgelig også når det gælder staten. Derfor må hele dette problem løses i samarbejde med tjenestemænd og andre statsansatte. Men vi har jo set, at private virksomheder har kunnet rationalisere og gøre deres virksomhed mere moderne, uden at det er gået ud over personalet. Staten skal nu næste år forøge sin stab med 800 og i de kommende år med vel endnu flere, ligesom der jo hele tiden er en afgang på grund af alder. Man behøver derfor ikke at fare frem med masseafskedigelser, ligesom den enkeltes arbejdsbyrde ikke behøver at gøres større; det er selve systemet, vi må have forenklet.

Mange offentligt ansatte føler ofte, at de kunne udføre deres arbejde lettere og mere enkelt, bare de kunne få lov til det. Men også de er ofre for regulativer m. m. Der anvendes også mange steder overkvalificeret arbejdskraft. Vi taler om mangel på jurister, men sidder der ikke tit en jurist og udfører arbejde, som måske en lille pige med realeksamen kunne udføre lige så godt? Højt kvalificerede politifolk anvendes somme tider til almindelig budtjeneste. Ja, jeg har tilfældigvis nævnt disse ting, men mange andre kunne nævnes. Det er utilfredsstillende for disse mennesker, at de ikke kan anvende deres uddannelse i fuld udstrækning, men det er det også for skatteyderne.

For år tilbage rejste jeg her i folketinget spørgsmålet om kancellisproget og en mere moderne koncipering, der var i pagt med almindelig dansk sprogbrug. Spørgsmålet mødte almindelig sympati, men der skete i øvrigt ikke noget. Efter sigende koster det henved 100 kr., når et brev fra staten skal konciperes, foruden det hovedbrud, det koster borgeren at finde ud af indholdet. Jeg har nogle gange talt med en sådan koncipist og spurgt, om der ikke kunne skrives mere klart og enkelt, men har altid fået det svar, at det må man ikke; man vil da modtage en reprimande fra sin overordnede, og hvis han ikke afleverer en sådan, vil han modtage én fra sin overordnede osv. osv., altså kejseren og plamagen om igen. Selvfølgelig skal en skrivelse fra staten være juridisk uangribelig, men kan det ikke tit gøres mere enkelt?

Vi har vel det bedste bevis her i folketinget. Det er jo dynger af papir, der væltes ud over os arme folketingsmedlemmer, og tit og ofte i et så knudret sprog, at folketinget må bevilge juridisk bistand til de enkelte partier, for at man kan finde ud af, hvad meningen er. Her kunne der også godt rationaliseres. Det ville lette og fremme arbejdet herinde, foruden at man kunne spare en masse penge.

Men nu skulle det måske lysne. Jeg er vidende om, at justitsministeriet den 15. oktober i år har udsendt en vejledning om sproget i love og andre retsfor skrifter. Den er lavet af et lovtidendeudvalg, justitsministeriet nedsatte i 1965, og man har nu sammen med Dansk Sprognævn efter 4 års virke fundet frem til, at formen skal være mere enkel og præcis og sætningerne korte og klare. Jeg må måske citere lidt fra dette cirkulære om ord- og sætningskonstruktioner, der bør undgås, såsom abstrakte substantiver (navneord), især afledt af verber (udsagnsord), konstruktioner med præsens participium (nutids tillægsform) og perfektum participium (datids tillægsform), præpositionsforbindelser (forholdsordsforbindelser) foran adjektiver (tillægsord). Ja, det er måske unødvendigt med flere citater, men vi må jo håbe, at alt dette vil betyde lettere forståelige skrivelser og lovforslag til lettelse for folketinget og befolkningen i det hele taget og til glæde for alle, som synes, at Jydske Lov bør efterleves.